

3.4. Açıklamalar

3.4.1. Finansal Raporlama Esasları

TCMB, yasal defterlerini vergi mevzuatına ve 1211 sayılı TCMB Kanunu'na, yasal finansal tablolarını 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na ve 1211 sayılı TCMB Kanunu'na uygun olarak hazırlamaktadır.

Muhasebenin dönemsellik, tam açıklama, ihtiyatlılık, sosyal sorumluluk, kişilik, işletmenin sürekliliği, parayla ölçülme, maliyet esası, tarafsızlık ve belgelendirme, tutarlılık, özün önceliği ve önemlilik ilkeleri, finansal olayların kaydedilmesi ve ölçülmesinde TCMB muhasebe uygulamalarının temel dayanağını oluşturmaktadır.

TCMB'nin gerçekleştirdiği işlemler işlem tarihindeki kurlar üzerinden Türk lirasına çevrilmektedir. Finansal tabloların hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden kayıtlara geçirilmiş olan varlık ve yükümlülük hesapları raporlama tarihindeki cari döviz ve efektif alış kurları esas alınarak Türk lirasına çevrilmektedir.

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 61. maddesi gereğince, Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin ve uluslararası piyasalarda altın fiyatlarının değişmesi nedeniyle TCMB'nin aktifindeki ve pasifindeki dövizlerin, efektiflerin ve yabancı para cinsinden diğer varlık ve yükümlülükler ile altınların değerlendirilmesi sonucu oluşan değerlendirme farkları ayrı bir hesapta izlenir. Bu değerlendirme farklarının ortalama maliyet yöntemine göre hesaplanan gerçekleşmiş tutarları kâr/zarar hesaplarına aktarılır. Ortalama maliyet sisteminde uygulanan dönem aralıkları Banka tarafından alınan karar doğrultusunda belirlenir ve ileriye dönük olarak uygulanır.

30 Aralık 2023 tarih ve 32415 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 555 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği gereğince 31 Aralık 2024 tarihli mali bilanço enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuştur. 25 Aralık 2025 tarih ve 33118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 24 Aralık 2025 tarih ve 7571 sayılı Kanun'un 34. maddesinde yer alan 2025, 2026 ve 2027 hesap dönemlerinde enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacağı hükmü uyarınca 31 Aralık 2025 tarihli mali bilanço enflasyon düzeltmesine tabi tutulmamıştır. Söz konusu yıllara ilişkin finansal tablolar hazırlanırken enflasyon düzeltmesi yapılmamıştır.

Finansal tablolar, Türk lirası cinsinden ifade edilmektedir.

3.4.1.1. Altın Rezervi

TCMB altın rezervleri, TCMB kasasında, yurt dışı bankalarda ve Borsa İstanbul (BİST) nezdinde tutulan uluslararası standartta olan ve uluslararası standartta olmayan altınlardan oluşmaktadır.

TCMB, altın rezervlerinin yönetimine ilişkin olarak, doğrudan alım ve satım işlemleri, altın muhafaza hesapları, vadeli altın depo işlemleri, altın karşılığı döviz ve döviz karşılığı altın swapları, yurt içinde bankalarla yapılan altın karşılığı swap işlemleri, lokasyon swapları, fiziki altın nakil işlemleri ve benzeri işlemleri yapabilmektedir.

Zorunlu karşılık tesisi için bankalar tarafından yatırılan altınlar yurt dışı bankalar ve BİST nezdinde takip edilmektedir.

Altın, alım tarihinde geçerli fiyatlar üzerinden kayda alınmakta ve izleyen dönemlerde Gerçeğe Uygun Değer (GUD) ile değerlendirilmektedir. GUD, Londra Altın Borsasında açıklanan son gün saat 10.30'da kote edilen altın fiyatı ve 1 ons altın = 31,1035 gram esas alınarak hesaplanmakta, bu değerleri üzerinden günlük olarak Türk lirasına çevrilerek bilançoda gösterilmektedir. Altının fiyat ve kur farkı değişiminden kaynaklanan GUD değişiklikleri gerçekleşmemiş kazanç ya da kayıp olarak 1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 61. maddesi gereğince "Değerleme Hesabı"nda takip edilmektedir.

3.4.1.2 Finansal Varlıklar ve Yükümlülükler

a) GUD Farkı Kâr/Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar

Likidite yönetimi ve rezerv yönetimi amacıyla tutulan Türk lirası ve yabancı para menkul kıymetler, GUD farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklardır.

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun açık piyasa işlemleri ile ilgili 52. maddesine ve altın ve dövizle ilgili işlemlere ilişkin 53. maddesine dayanılarak, TCMB'nin kendi nam ve hesabına satın aldığı menkul kıymetler bu grupta sınıflandırılmaktadır. GUD farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar, kayda alınmalarının ardından ay sonları itibarıyla GUD'ları ile değerlemeye tabi tutulmakta ve oluşan kazanç ve kayıplar, kâr/zarar hesaplarına intikal ettirmektedir. Bu finansal varlıkların elde etme maliyeti ile GUD'ları arasındaki değer farkları, bilançoda "3. Yurt Dışı Bankalar" ve "5. Menkul Kıymetler" kalemlerine yansıtılmaktadır.

GUD, BİST'te aynı gün valörlü işlemler için oluşan ağırlıklı ortalama fiyat, bu fiyatların bulunmaması durumunda ise, ilgili menkul kıymetlerin TCMB'nin Resmi Gazete'de günlük olarak açıkladığı fiyatları üzerinden hesaplanmaktadır. Yabancı para menkul kıymetler, ay sonları itibarıyla ilgili uluslararası piyasalarda oluşan kapanış fiyatları üzerinden hesaplanan GUD'ları ile değerlendirilmektedir.

GUD farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıkların elde tutulması esnasında kazanılan faizler, faiz gelirleri içerisinde gösterilmektedir.

b) Krediler

TCMB tarafından verilen krediler, kredi tutarının karşı tarafa transferi ile kayıtlara yansıtılmaktadır. Krediler etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden gösterilir. Etkin faiz yöntemi; finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince tahsil edilecek tahmini nakit toplamını, ilgili finansal varlığın tam olarak net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

c) İştirakler

İlk olarak alış maliyetleri ile kaydedilmektedir. Kayda alınmalarını takip eden dönemlerde GUD'u, piyasa fiyatları veya diğer değerlendirme yöntemleri kullanılarak belirlenmektedir. GUD değişiklikleri sebebiyle oluşan gerçekleşmemiş kazanç ve kayıplar, "11. Diğer Pasifler" kaleminde takip edilmektedir. İştiraklere ilişkin temettü, temettü alma hakkının kesinleştiği dönemde kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

d) Geri Satım Vaadiyle Alım İşlemleri

Türk lirası cinsinden menkul kıymetlerin geri satım vaadiyle alım işlemleri TCMB'nin yürüttüğü açık piyasa işlemleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Geri satım vaadiyle alım işlemleri, teminat karşılığı verilen kredi şeklinde muhasebeleştirilmektedir. Nakit alacaklar, işlem tarihinde verilen tutar kadar, aktifte "6. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar / 6.1 Açık Piyasa İşlemleri" kaleminde gösterilirken, teminat olarak alınan menkul kıymetler nazım hesaplarda takip edilmektedir. Bankalardan alınacak faizler etkin faiz yöntemi kullanılarak ay sonlarında tahakkuk ettirilmektedir. Vadede işlemten doğan faiz geliri kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

e) Finansal Varlıklarda Değer Düşüklüğü

GUD farkı kâr/zarara yansıtılanlar dışındaki finansal varlıklar için beklenen kredi değer düşüklüğü modeli uygulanmaktadır. Beklenen kredi zararının hesaplanmasında kredi derecelendirme kuruluşlarının her yıl yayımladıkları geçiş matrisi verileri kullanılmaktadır. Temerrüt halinde kayıp oranı için Basel düzenlemelerinde önerilen yüzde 45 oranı temel alınmaktadır. Temerrüt tutarı, temerrüt olasılığı ve temerrüt halinde kayıp oranı kullanılarak beklenen kredi zararı hesaplanmaktadır.

f) Finansal Varlıkların Bilanço Dışı Bırakılması

TCMB, finansal varlığa ait nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan haklarının süresinin dolması veya ilgili finansal varlığı ve bu varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları başka bir tarafa devretmesi durumunda söz konusu varlığı bilanço dışı bırakmaktadır.

g) GUD Farkı Kâr/Zarara Yansıtılan Finansal Yükümlülükler

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 52. maddesi gereğince, para politikası hedeflerine uygun olarak para arzının ve ekonominin likiditesinin etkin bir şekilde düzenlenmesi amacıyla, açık piyasa işlemleri çerçevesinde TCMB'nin kendi nam ve hesabına, ikincil piyasada alınıp satılabilen ve vadesi 91 günü aşmayan likidite senetleri ihraçları bu grupta sınıflandırılmaktadır. TCMB, likidite senetlerini ihraç tutarı üzerinden muhasebeleştirmekte, ay sonları itibarıyla TCMB'nin Resmi Gazete'de günlük olarak açıkladığı fiyatlar üzerinden GUD'u ile göstermektedir. İhraç tutarı ile GUD'u arasındaki farklar ay sonları itibarıyla kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır. Bilanço tarihi itibarıyla TCMB'nin likidite senedi ihracı bulunmamaktadır.

h) Diğer Finansal Yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte itfa edilmiş maliyet bedeli esas alınarak muhasebeleştirilmektedir.

i) Geri Alım Vaadiyle Satım İşlemleri

Geri alım vaadiyle satım işlemleri, teminat karşılığı alınan mevduat şeklinde muhasebeleştirilmektedir. Teminat olarak verilen menkul kıymetler bilançonun aktifinde "5. Menkul Kıymetler" içerisinde gösterilirken, nakit borçlar, işlem tarihinde alınan tutar kadar, pasifte "2. Para Politikası İşlemlerinden Borçlar/ 2.1 Açık Piyasa İşlemleri" başlığı altında takip edilmektedir. Bankalara ödenecek faiz etkin faiz yöntemi kullanılarak ay sonlarında tahakkuk ettirilmektedir. Vadede işlem için ödenen faiz gideri, kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

j) Depo İşlemleri

i. TL Depo Karşılığı Döviz Depo İşlemleri

Verilen döviz depo bilançonun aktifinde "7. Yurt İçi Bankalar" kaleminde, alınan TL depo bilançonun pasifinde "2. Para Politikası İşlemlerinden Borçlar/ 2.4 Diğer" kaleminde takip edilmektedir. Döviz depolarından tahsil edilecek faiz ve TL depolara ödenecek faiz, etkin faiz yöntemi kullanılarak ay sonlarında tahakkuk ettirilmektedir. Vadede işlemde doğan faiz geliri ve işlem için ödenen faiz gideri kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

ii. Karşılıklı Depo İşlemleri

Alınan döviz depo bilançonun pasifinde "3. Mevduat/ 3.2 Bankacılık Sektörü Mevduatı/ 3.2.1 Yurt İçi Bankalar/ 3.2.1.1 Nakit" kaleminde, verilen TL depo bilançonun aktifinde "6. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar/ 6.3 Diğer" kaleminde takip edilmektedir. TL depolardan tahsil edilecek faiz, etkin faiz yöntemi kullanılarak ay sonlarında tahakkuk ettirilmektedir. Vadede işlemde doğan faiz geliri kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

k) TL Uzlaşmalı Vadeli Döviz İşlemleri

Valör tarihinde döviz satış taahhüdü ile TL alacaklar nazım hesaplarda muhasebeleştirilmekte, ay sonlarında GUD artışları/ azalışları bilançoda "16. Diğer Aktifler / 16.4 Diğer" / "11. Diğer Pasifler/ 11.4 Diğer" kalemlerinde takip edilmekte, vadede işlemde doğan kur farkına ilişkin TL ödemeleri/tahsilatları kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır. BİST VIOP nezdinde TL uzlaşmalı vadeli döviz işlemlerinde ise, sözleşmelerin değer artış ve azalışları günlük olarak kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

l) Para Takası İşlemleri

i. Ülke Para Takası İşlemleri

Para takası anlaşmasına konu olan YP borçlar ve TL alacaklar valör tarihinde nazım hesaplarda muhasebeleştirilmekte, bilançonun aktifinde "3. Yurt Dışı Bankalar / 3.3 Diğer" ve pasifinde "3. Mevduat/ 3.2 Bankacılık Sektörü Mevduatı / 3.2.2 Yurt Dışı Bankalar" kalemlerinde takip edilmektedir. Para takası anlaşması çerçevesinde yapılan kullanımlardan tahsil edilecek ve ödenecek faiz etkin faiz yöntemi kullanılarak ay sonlarında tahakkuk ettirilmektedir. Vadede tahsil edilen/ödenen faiz kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

ii. Banka Para Takası İşlemleri

TCMB ve BİST nezdinde yapılan para takası işlemlerinin valör tarihinde ilgili kıymetlerin (TL, döviz, altın) alışı/satışı gerçekleştirilmektedir. Valör tarihinde alışı/satışı taahhüdü ile borçlar/alacaklar nazım hesaplarda muhasebeleştirilmektedir. Ay sonlarında GUD artışları/azalışları bilançoda "16. Diğer Aktifler / 16.4 Diğer" / "11. Diğer Pasifler / 11.4 Diğer" ve kâr/zarar tablosunda faiz gelirleri/giderleri kalemlerinde takip edilmektedir. GUD artışları/azalışlarına ilişkin faiz dışı değerlendirme etkileri, para takası işlemlerine konu varlıkların değerlendirilmesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş gelir veya giderlerin bilanço içinde yer alan değerlendirme etkileri ile beraber bilançoda "16. Diğer Aktifler / 16.4 Diğer" / "11. Diğer Pasifler / 11.4 Diğer" kalemlerinde, GUD artışları/azalışlarının faiz bileşenlerine ilişkin tutarlar kâr/zarar tablosunda takip edilmekte olup, vadede işlemde doğan faiz gelir/giderine ilişkin tutarlar kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

m) Kur Korumalı Mevduat İşlemleri

i. Döviz Dönüşümlü Kur Korumalı Mevduat İşlemleri

Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşüm işlemleri ile alınan kıymetler (döviz, altın) valör tarihinde ilgili hesaplara aktarılmak üzere "7. Yurt İçi Bankalar" kaleminde muhasebeleştirilmektedir. Ay sonlarında, Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşüm işlemleri kapsamında ödenecek kur farklarının GUD'u bilançoda "16. Diğer Aktifler/16.4 Diğer" / "11. Diğer Pasifler/ 11.4 Diğer" kalemlerinde karşılıklı takip edilmekte, vadede işlemde doğan kur farkı gideri kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır. 23 Ağustos 2025 tarih ve 32995 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2025/20 sayılı Tebliğ ile döviz dönüşümlü, 2025/21 sayılı Tebliğ ile altın dönüşümlü ve 2025/22 sayılı Tebliğ ile fiziki altın dönüşümlü hesaplarda 23 Ağustos 2025 tarihi itibarıyla açılış ve yenileme işlemleri (YUVAM hariç) sonlandırılmıştır. 24 Ocak 2026 tarih ve 33147 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2026/1 ve 2026/2 sayılı Tebliğlerle döviz ve altın hesaplarının dönüşüm işlemleri yürürlükten kaldırılmıştır.

ii. TL Dönüşümlü Kur Korumalı Mevduat İşlemleri

14 Temmuz 2023 tarihli ve 7456 sayılı Kanun'un geçici 2. maddesiyle Bankamıza devredilen kur korumalı mevduat işlemlerine ilişkin kur farklarının GUD'u bilançoda "16. Diğer Aktifler / 16.4 Diğer" / "11. Diğer Pasifler/ 11.4 Diğer" kalemlerinde karşılıklı takip edilmekte, vadede işlemde doğan kur farkı gideri kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır. 17 Aralık 2022 tarih ve 32046

sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6563 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğü 31.12.2023 tarihine uzatılan söz konusu işlemler, en fazla 12 ay vade ile hesap açılıbildiğinden, 31.12.2024 tarihi itibarıyla sona ermiştir.

3.4.1.3. Gelirler ve Giderler

a) Faiz Geliri/Gideri

Dönemsellik ilkesinin gereği olarak henüz vadesi gelmemiş alacaklar ve borçlara ait faizler için ay sonlarında gelir ve gider reeskontları, vadesi gelen ancak tahsilatı veya ödemesi bir sonraki dönemde yapılacaklar için ise gelir ve gider tahakkukları yapılmaktadır.

b) Komisyon ve Hizmet Geliri/Gideri

TCMB'nin ticari bankalar, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile muhtelif kişi ve kuruluşlarla olan işlemlerinden dolayı ödediği ya da tahsil ettiği komisyon ve hizmet geliri ve gideri, tahsil edildiği veya ödendiği dönemde gelir veya gider olarak muhasebeleştirilmektedir. Tahsilatı veya ödenmesi bir sonraki dönemde gerçekleşecekler için gelir veya gider tahakkukları yapılmaktadır.

c) Faiz Dışı Gelir/Gider

GUD farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıkların elde etme maliyetleri ile GUD'ları arasındaki fark, TL uzlaşmalı döviz işlemleri kur farkı gelir/ giderleri, kur korumalı mevduat işlemlerinin kur farkı gideri, altın ve yabancı para alım satım gelir/giderleri ile genel giderler bu kalem altında takip edilmektedir. Altın ve yabancı para alım satım gelir/giderlerinin hesaplanmasında ortalama maliyet yöntemi kullanılmaktadır. Para takası işlemlerinden doğan faiz gelir/gideri ortalama maliyete dahil edilmektedir. Peşin ödenen giderler dönemsellik ilkesi gereğince aylık giderleştirilmektedir.

3.4.1.4. Duran Varlıklar

Duran varlıklar, arsalar, binalar ve bina maliyetine giren ilave harcamalar ile demirbaşlar ve yazılım ürünlerinden oluşmaktadır. TCMB bilançosundaki arsalar maliyet değerleri üzerinden, binalar, demirbaşlar ve yazılımlar ise amortismanları ile netleştirilmiş değerleri üzerinden bilançoda gösterilmektedir. Duran varlıkların elden çıkarılması sonucunda satış bedeli ile varlığın netleştirilmiş değeri arasındaki fark, gelir veya gider olarak kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır. Arsalar dışındaki duran varlıkların amortismanları VUK Genel Tebliğlerinde yer alan faydalı ömürleri dikkate alınarak, kıst amortisman yöntemine göre hesaplanmaktadır.

3.4.1.5. Tedavüldeki Banknotlar

1211 sayılı TCMB Kanunu ile Türkiye'de banknot ihraç etme yetkisi sadece TCMB'ye verilmiştir. Tedavüle çıkarılan banknot miktarı TCMB bilançosunda "1. Tedavüldeki Banknotlar" kaleminde gösterilmektedir. TCMB, tedavülde bulunan banknotları gerekli gördüğü zaman yeni banknotlarla değiştirebilmektedir. Tedavüldeki banknotlar, finansal tablolarda banknotların nominal değerleriyle gösterilmektedir.

TCMB'nin banknot matbaasında üretilen yarı mamul banknot stokları "16. Diğer Aktifler" kalemi altında maliyet bedeli ile izlenmektedir. Banknotlar ile ilgili harcamalar aktifleştirilmekte ve banknotlar TCMB'nin yedek deposuna aktarıldığında giderleştirilmektedir. Mamul ve yarı mamul maliyetleri; doğrudan maliyetler ile amortisman gideri, personel gideri, banknot taşıma gideri ve diğer üretim giderleri gibi genel giderleri içermektedir.

3.4.1.6. Karşılıklar

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 59. maddesine göre, TCMB'nin yıllık gayri sâfi kârından ertesi yıllara has işlemler dolayısıyla meydana gelebilecek muayyen riskleri karşılamak üzere Banka Meclisince uygun görülebilecek tutarlarda provizyonlar ayrılabilir.

3.4.1.7. Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı, emeklilik veya işten ayrılma durumunda ödenmektedir. Ödenecek tutar, mensubun unvanı ve hizmet yılına göre ilgili kanunlarda belirtilen esaslara göre hesaplanmaktadır.

Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmakta ve finansal tablolara yansıtılmaktadır.

3.4.1.8. Vergiler

a) Ödenecek Vergiler

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 1. maddesi gereğince "anonim şirket" olarak kurulan TCMB, kurumlar vergisi mükellefidir. TCMB, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesine göre ücretler, serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemeler, mevduat faizleri vs. üzerinden, ayrıca 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun (KVK) 30. maddesine göre dar mükellefiyete tabi kurumlara yapılan gayrimenkul sermaye iratları, serbest meslek kazançları ve anılan maddede belirtilen diğer kazançlar dolayısıyla yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapmakla sorumludur.

TCMB, Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) mükellefidir.

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 61. maddesi kapsamındaki varlık ve yükümlülüklerden TCMB lehine oluşan gerçekleşmemiş değerlendirme farkları, değerlemenin yapıldığı dönem kazancına dâhil edilmemekte ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınmamaktadır. TCMB aleyhine oluşan gerçekleşmemiş değerlendirme farkları da değerlemenin yapıldığı dönem kazancından düşülmemekte ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmamaktadır.

Repo-ters repo gelirleri üzerinden kesilen ve geçici vergiden mahsubu yapılan vergi tutarları ile ödenmiş olan geçici vergi tutarları bilançoda "16. Diğer Aktifler / 16.4 Diğer" kaleminde izlenmektedir.

Cari döneme ait kurumlar vergisi, kâr/zarar tablosuna gider olarak yansıtılmaktadır. Vergi işlemlerine ilişkin düzeltmeler cari dönemde işlem tarihleri esas alınarak gerçekleştirilmektedir.

Kurumlar vergisinin tespitinde, takip eden yıllarda kâr elde edilmesi halinde 5520 sayılı KVK'nın 9. maddesinin 1-a bendi uygulanır.

b) Ertelenmiş Vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile TCMB Kanunu ve Vergi Kanunlarına göre tutulan defter kayıtları arasındaki geçici farkların vergi etkisinden kaynaklanmaktadır. Ertelenmiş vergi varlığı bilançonun aktifinde, ertelenmiş vergi yükümlülüğü bilançonun pasifinde gösterilmektedir.

Cari döneme ait vergi, ilgili dönemin kurumlar vergisi ile ertelenmiş vergideki değişimi içermektedir.

TCMB Kanunu 61. madde gereği kurumlar vergisi matrahına konu olmayan "Değerleme Hesabı" üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmamaktadır.

555 sıra no.lu VUK Genel Tebliği uyarınca enflasyona göre düzeltilmiş duran varlıklar amortismanları ile finansal tablolarda sunulan düzeltilmemiş amortismanlar arasındaki geçici farklardan ertelenmiş vergi varlığı hesaplanmıştır.

2023, 2024 ve 2025 yılı zararları üzerinden ertelenmiş vergi varlıkları kayıtlara alınmamıştır. Bu hakların kullanım süreleri sırasıyla 2028, 2029 ve 2030 yıllarında sona erecektir.

3.4.1.9. Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Finansal Tablolarının Düzeltilmesi

Finansal durumun karşılaştırılabilmesine imkân vermek üzere, TCMB'nin cari ve önceki dönem finansal tabloları birlikte sunulmaktadır. Cari dönem finansal tablolarının sunumu ile uygunluk sağlanması açısından önceki dönem finansal tabloları gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılmakta ve önemli farklılıklar açıklanmaktadır.

3.4.1.10. Saklama İşlemleri

Çeşitli kişi ve kuruluşlara ait emanete alınan varlıklar, saklama amacıyla elde tutulduklarından nazım hesaplarda izlenmektedir.

3.4.2. Finansal Tablo Kalemlerine İlişkin Açıklamalar

3.4.2.1. Altın

Altın mevcudu, 811.419.239 safi gram karşılığı 4.817.061.208.973 TL tutarında uluslararası standartta olan ve 2.832.327 safi gram karşılığı 16.814.359.191 TL tutarında uluslararası standartta olmayan altınlardan oluşmaktadır. Uluslararası standartta olan altınların bir kısmı TCMB'ye ait olup, bir kısmı ise zorunlu karşılık tesisi ve serbest altın deposu olarak veren bankalara ve Hazine'ye aittir. Söz konusu altınlar, TCMB kasalarında, BİST ve BoE nezdinde muhafaza edilmektedir.

Tablo 3.4.2.1.1: Altın

	2025		2024	
	Safi Gram	TL	Safi Gram	TL
Uluslararası Standartta Olan Altın	811.419.239	4.817.061.208.973	766.717.431	2.266.929.626.009
TCMB malı altın	536.143.698	3.182.863.907.739	508.885.577	1.504.606.187.568
BoE nezdinde	119.200.980	707.647.035.234	111.769.886	330.466.552.086
TCMB nezdinde	34.015.944	201.938.624.147	34.015.936	100.573.862.823
BİST nezdinde	382.926.774	2.273.278.248.357	363.099.755	1.073.565.772.659
Bankalar zorunlu karşılık altını	151.004.427	896.450.972.290	123.042.349	363.795.493.382
BoE nezdinde	85.499.869	507.577.440.306	61.902.183	183.024.261.999
BİST nezdinde	65.504.558	388.873.531.984	61.140.166	180.771.231.383
Bankalar Serbest Altın Deposu	78.990.655	468.934.921.968	73.711.999	217.941.979.174
BİST nezdinde	78.990.655	468.934.921.968	73.711.999	217.941.979.174
Hazine Altını	45.280.460	268.811.406.976	61.077.506	180.585.965.885
BİST nezdinde	45.280.460	268.811.406.976	61.077.506	180.585.965.885
Uluslararası Standartta Olmayan Altın	2.832.327	16.814.359.191	2.832.327	8.374.254.550
TCMB malı altın	2.832.218	16.813.709.254	2.832.218	8.373.930.854
Koleksiyon (TCMB malı)	109	649.938	109	323.696

Not: Altın, 1 ons altın = 31,1035 gram esas alınarak, 4.307,95 USD/Ons fiyatı (31 Aralık 2024: 2.610,85) ve 31 Aralık 2025 tarihli ABD doları döviz alış kuru olan 42,8623 TL (31 Aralık 2024: 35,2233 TL) kullanılarak değerlendirilmiştir. Buna göre 1 safi gram altın fiyatı = (4.307,95 x 42,8623) / 31,1035 = 5.936,59 TL olarak gerçekleşmiştir.

Uluslararası standartta olan altınlar, TCMB tarafından yabancı para rezervlerinin bir parçası olarak tutulmakta ve toplam yabancı para rezervlerinin yüzde 61,06'sını (31 Aralık 2024: yüzde 41,46) oluşturmaktadır.

Zorunlu karşılık tesisi için bankalar tarafından yatırılan 151.004.427 safi gram karşılığı 896.450.972.290 TL, serbest altın deposu olarak yatırılan 78.990.655 safi gram karşılığı 468.934.921.968 TL tutarındaki altınlar ile 45.280.460 safi gram karşılığı 268.811.406.976 TL Hazine altını bu kalemdedir.

Uluslararası standartta olmayan altınlar TCMB'ye ait olup, tamamı TCMB kasalarında muhafaza edilmektedir. Söz konusu altınlar, bilançonun aktifinde "16. Diğer Aktifler" kaleminin altında takip edilmektedir.

3.4.2.2. Yabancı Para Banknotlar

31 Aralık 2025 itibarıyla TCMB şubelerinin kasalarında bulunan yabancı para banknotların TL karşılığı 30.094.095.393 TL'dir.

Tablo 3.4.2.2.1: Yabancı Para Banknotlar

	2025	2024
Yabancı para banknotlar	30.094.095.393	44.690.635.793

3.4.2.3. Yurt Dışı Bankalar

Tablo 3.4.2.3.1: Yurt Dışı Bankalar (Aktif)

	2025		2024	
	TL	ABD Doları Karşılığı	TL	ABD Doları Karşılığı
YP menkul kıymetler	1.072.206.936.181	25.015.151.688	873.294.273.869	24.793.085.085
Mevduat	297.198.987.580	6.933.808.675	632.403.342.531	17.954.119.646
Diğer	1.666.421.288.469	38.878.485.020	1.645.262.491.639	46.709.493.195
Vadesiz mevduat	1.342.145.261.270	31.312.954.771	1.391.538.025.168	39.506.179.863
SDR holding hesabı	324.275.991.913	7.565.529.426	253.720.570.851	7.203.202.734
Diğer	35.286	823	3.895.619	110.598
TOPLAM	3.035.827.212.230	70.827.445.383	3.150.960.108.039	89.456.697.926

Döviz rezervlerinin büyük bir bölümünü oluşturan ve bilançonun aktifinde yer alan "3. Yurt Dışı Bankalar" kalemi, GUD'u ile izlenen YP menkul kıymetler, yabancı bankalardaki depo hesapları ve cari hesaplardan oluşmaktadır.

Bilançonun pasifinde yer alan "4. Yurt Dışı Bankalar" kaleminin 31 Aralık 2025 ve 31 Aralık 2024 itibarıyla bakiyeleri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 3.4.2.3.2: Yurt Dışı Bankalar (Pasif)

	2025		2024	
	TL	ABD Doları Karşılığı	TL	ABD Doları Karşılığı
Nakit	154.860.877.483	3.612.985.712	350.671.792.505	9.955.676.853
Altın	178.097.615.660	4.155.111.034	88.700.065.894	2.518.221.345
TOPLAM	332.958.493.143	7.768.096.746	439.371.858.399	12.473.898.198

3.4.2.4. IMF Üyeliğinden Doğan Bakiyeler

Türkiye'nin IMF üyeliğinden doğan mali ilişkiler çerçevesinde, ülke kotasının altın ve yabancı para olarak ödenen kısmı bilançonun aktifinde yer alan "4. Rezerv Dilimi Pozisyonu" ve pasifinde yer alan "5. Rezerv Dilimi İmkânı" kalemlerinde takip edilmektedir. 112.889.638 SDR olan bu tutarın 37.750.000 SDR'lik kısmı altın olarak ödenmiştir. Türkiye'nin IMF kotası 18 Şubat 2016 tarihinde 4.658 milyon SDR olmuştur.

Tablo 3.4.2.4.1: IMF Üyeliğinden Doğan Bakiyeler

	2025		2024	
	TL	SDR	TL	SDR
Aktif				
Rezerv dilimi pozisyonu	6.639.446.013	112.889.638	5.196.343.904	112.889.638
SDR tahsisatı nedeniyle Hazine yükümlülüğü	325.614.927.509	5.536.388.310	254.841.614.826	5.536.388.310
Pasif				
Rezerv dilimi imkânı	6.639.446.013	112.889.638	5.196.343.904	112.889.638
SDR tahsisatı	325.614.927.509	5.536.388.310	254.841.614.826	5.536.388.310

IMF tarafından ülkemize tahsis edilmiş ve T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca kullanılmış olan 112.307.000 SDR, 2009 yılında tahsis edilen toplam 959.022.729 SDR tutarındaki Genel ve Özel SDR Tahsisatı ve 2021 yılında tahsis edilen 4.465.058.581 SDR tutarındaki Genel SDR Tahsisatı aktifte "10. SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü", pasifte ise "6. SDR Tahsisatı" kalemlerinde izlenmektedir.

3.4.2.5. Menkul Kıymetler

Menkul kıymetlerin 31 Aralık 2025 itibarıyla GUD'u 245.737.421.652 TL'dir.

Tablo 3.4.2.5.1: Menkul Kıymetler

	2025		2024	
	Maliyet	GUD	Maliyet	GUD
Hazine tarafından ihraç edilen devlet tahvilleri, hazine bonoları	251.511.260.096	235.358.764.152	168.893.646.086	129.076.988.841
Hazine tarafından ihraç edilen kira sertifikaları	10.269.506.170	10.378.657.500	9.469.615.870	9.468.257.170
TOPLAM	261.780.766.266	245.737.421.652	178.363.261.956	138.545.246.011

3.4.2.6. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar ve Borçlar

Bilançonun aktifinde yer alan ve TCMB'nin nakit alacaklarını gösteren "6. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar" kalemi, 31 Aralık 2025 itibarıyla 303.379.867.782 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu kaleme yansıtılan gelir reeskontu, geri satım vaadiyle alım işlemleri için 379.867.946 TL (31 Aralık 2024: 12.475.797 TL)'dir; Bankalararası Para Piyasası işlemleri (31 Aralık 2024: 7.559.938 TL) ile Karşılıklı Depo İşlemleri için bakiye vermemektedir.

Bilançonun pasifinde yer alan ve TCMB'nin nakit borçlarını gösteren "2. Para Politikası İşlemlerinden Borçlar" kalemi 765.182.233.887 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu kaleme yansıtılan gider reeskontları, geri alım vaadiyle satım işlemleri için bakiye vermemektedir. Bankalararası Para Piyasası işlemleri için 805.753.887 TL (31 Aralık 2024: 470.092.044 TL)'dir.

Tablo 3.4.2.6.1: Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar/Borçlar

	2025	2024
Aktif		
Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar	303.379.867.782	4.020.035.720
Açık piyasa işlemleri	303.379.867.782	2.979.142.450
Bankalararası para piyasası işlemleri	-	1.040.893.270
Diğer	-	-
Pasif		
Para Politikası İşlemlerinden Borçlar	765.182.233.887	254.802.092.044
Açık piyasa işlemleri	-	-
Bankalararası para piyasası işlemleri	765.182.233.887	254.802.092.044
Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar (Net)	-461.802.366.105	-250.782.056.324

3.4.2.7. Yurt İçi Bankalar

"7. Yurt İçi Bankalar" kaleminde TCMB taraflı döviz depo işlemleri, karşılıklı döviz depo işlemleri, TL depoları karşılığı döviz depo işlemleri ve valör tarihinde ilgili hesaplara aktarılmak üzere Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşüm işlemleri gösterilmekte olup, 31 Aralık 2025 itibarıyla bakiyesi 4.749.280.896 TL'dir (31 Aralık 2024: 4.456.806.422 TL).

Tablo 3.4.2.7.1: Yurt İçi Bankalar

	2025	2024
Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşüm İşlemleri	4.749.280.896	4.456.806.422
TOPLAM	4.749.280.896	4.456.806.422

3.4.2.8. Krediler ve Takipteki Alacaklar

İç krediler reeskonta kabul edilen yabancı para üzerinden düzenlenmiş senetler karşılığında bankalara kullanılan 913.293.038 ABD doları (31 Aralık 2024: 839.770.000 ABD doları), 1.740.624.000 Euro (31 Aralık 2024: 1.460.920.000 Euro), 3.740.311.151 Çin yuanı (31 Aralık 2024: 1.954.019.548 Çin yuanı) karşılığı 149.773.186.284 TL (31 Aralık 2024: 93.586.905.666 TL) ve Türk lirası üzerinden düzenlenmiş senetler karşılığında bankalara kullanılan 771.549.314.065 TL (31 Aralık 2024: 495.589.558.555 TL) tutarındaki kredilerden ve 102.451.665.313 TL (31 Aralık 2024: 93.063.241.845 TL) tutarındaki yatırım taahhütlü avans kredisinden oluşmaktadır. 31 Aralık 2025 itibarıyla BAE dirhemi üzerinden düzenlenmiş senetler karşılığında kullanılmış kredi bulunmamaktadır (31 Aralık 2024: 99.897.731 BAE dirhemi). İç kredilerin 31 Aralık 2025 itibarıyla bakiyesi reeskontlar dahil 939.240.223.435 TL (31 Aralık 2024: 620.995.349.368 TL) olarak gerçekleşmiştir.

Dış krediler, Sudan Merkez Bankasına kullanılan krediden oluşmaktadır. Sudan Merkez Bankası ile TCMB arasında imzalanan bankacılık anlaşması uyarınca kullanılan bu kredinin bakiyesi 9.061.417 ABD doları (31 Aralık 2024: 9.061.417 ABD doları) olup, karşılığı 388.393.159 TL (31 Aralık 2024: 319.172.998 TL)'dir.

Tablo 3.4.2.8.1: Krediler ve Takipteki Alacaklar

	2025	2024
İç krediler	939.240.223.435	620.995.349.368
Dış krediler	388.393.159	319.172.998
Takipteki alacaklar (Net)		
Takipteki alacaklar	69.169.881.820	56.549.804.331
Takipteki alacaklar karşılığı	-69.169.881.820	-56.549.804.331
TOPLAM	939.628.616.594	621.314.522.366

Not: Irak Merkez Bankasından olan kredi alacağına yıl içinde 8.303.896 ABD doları (31 Aralık 2024: 8.281.126 ABD doları) karşılığı 330.444.954 TL (31 Aralık 2024: 273.478.668 TL) faiz tahakkuk ettirilmiştir.

Irak Merkez Bankasından 1.521.195.243 ABD doları (31 Aralık 2024: 1.512.891.348 ABD doları) karşılığı 65.201.926.879 TL (31 Aralık 2024: 53.289.025.809 TL) kredi alacağı bulunmaktadır. Irak Bekhme Barajı projesi kapsamında satın alınan senetler karşılığı kullanılan kredilerden ise 92.574.475 ABD doları (31 Aralık 2024: 92.574.475 ABD doları) karşılığı 3.967.954.940 TL (31 Aralık 2024: 3.260.778.522 TL) alacak bulunmaktadır. Irak Merkez Bankasına kullanılan kredinin anaparası ve aylık olarak tahakkuk ettirilen faiz tutarı günlük olarak değerlendirilmekte; değerlendirme sonucu oluşan kur farkına 213 sayılı VUK'un 323. maddesi ve TCMB Kanunu'nun 59. maddesi kapsamında karşılık ayrılmakta ve ayrılan karşılıklar kâr/zarar hesapları içinde izlenmektedir. Toplam 69.169.881.820 TL (31 Aralık 2024: 56.549.804.331 TL) olan alacak, ayrılan karşılıkla netleştirildiği için Takipteki Alacaklar kalemi 31 Aralık 2025 itibarıyla bakiye göstermemektedir.

3.4.2.9. İştirakler

BIS, Dünya Bankalararası Finansal Telekomünikasyon Kuruluşu (SWIFT), Uluslararası İslami Likidite Yönetimi Şirketinde (IILM) ve BKM'de iştirakler bulunmaktadır.

Merkez bankacılığı faaliyeti çerçevesinde satın alınan BIS iştiraki, net varlık değerinin yüzde 70'i olarak hesaplanan GUD'u ile değerlendirilmiştir.

Tablo 3.4.2.9.1: İştirakler

İştirak Adı	Hizmet Alanı	2025			2024		
		Hisse Payı (%)	TL	Döviz	Hisse Payı (%)	TL	Döviz
BIS	Bankacılık düzenleme hizmetleri	1,41	18.399.422.094	10.000.000 SDR	1,41	12.199.396.737	10.000.000 SDR
SWIFT	Elektronik fon transfer hizmetleri	0,007	3.779.954	74.920 EUR	0,007	2.363.303	64.320 EUR
IILM	Likidite yönetimi	13,68	584.255.675	13.630.992 USD	13,45	406.630.890	11.544.372 USD
BKM	Ödeme hizmetleri	51,01	90.543.079	-	51,01	90.543.079	-
TOPLAM			19.078.000.802			12.698.934.009	

İştiraklerin hareket tablosu aşağıda verilmiştir:

Tablo 3.4.2.9.2: İştirakler Hareket Tablosu

	2025	2024
1 Ocak bakiyesi	12.698.934.009	9.997.240.896
IILM sermaye artışı	80.451.714	49.644.157
GUD değişiklikleri	6.298.615.079	2.652.048.956
Bakiye	19.078.000.802	12.698.934.009

3.4.2.10. Duran Varlıklar (Net)

TCMB duran varlıkları, arsalar, binalar, demirbaşlar ve yazılım ürünlerinden oluşmaktadır.

Tablo 3.4.2.10.1: Duran Varlık Hareket Tablosu

	Gayrimenkul	Demirbaş	Yazılım	Toplam
1 Ocak net bilanço değeri	960.320.955	1.768.435.969	41.845.767	2.770.602.691
Alımlar/Transferler (*)	11.746.036.074	1.559.696.545	228.734.485	13.534.467.104
Elden çıkarılanlar (net) (**)	-	-197.525	-	-197.525
Dönem içi amortisman	-55.775.634	-305.882.981	-31.714.971	-393.373.586
Net bilanço değeri	12.650.581.395	3.022.052.008	238.865.281	15.911.498.684

(*) 11.638.058.658 TL Diğer Aktifler kaleminden aktarılmıştır.

(**) Elden çıkarılanlar, amortismanı düşülmüş değeriyle gösterilmiştir.

2025	Gayrimenkul	Demirbaş	Yazılım	Toplam
Kayıtlı değeri	12.941.844.246	4.137.254.311	465.402.872	17.544.501.429
Birikmiş amortismanlar	-291.262.851	-1.115.202.303	-226.537.591	-1.633.002.745
Net bilanço değeri	12.650.581.395	3.022.052.008	238.865.281	15.911.498.684
2024	Gayrimenkul	Demirbaş	Yazılım	Toplam
Kayıtlı değeri	1.195.808.172	2.594.666.779	236.668.387	4.027.143.338
Birikmiş amortismanlar	-235.487.217	-826.230.810	-194.822.620	-1.256.540.647
Net bilanço değeri	960.320.955	1.768.435.969	41.845.767	2.770.602.691

3.4.2.11. Diğer Aktifler

Tablo 3.4.2.11.1: Diğer Aktifler

	2025	2024
Uluslararası standartta olmayan altın	16.814.359.191	8.374.254.550
Madeni para	186.030.954	165.656.229
Gelir tahakkukları	2.212.502.039	1.948.732.854
Hazine'den tahsil edilecek masraf ve komisyonlar	328.568.668	238.366.645
EFT mesaj ücretleri	406.194.350	299.859.214
Diğer	1.477.739.021	1.410.506.995
Diğer	63.932.875.511	66.756.613.979
Kurumlar vergisinden mahsup edilecek geçici vergi	-	3.467.565.011
Kurumlar vergisinden mahsup edilecek gelir vergisi stopajı	22.864.770.101	6.370.880.938
Depolar	1.595.480.750	953.245.133
Peşin ödenen ücretler	115.741.144	119.452.498
Diğer (*)	39.356.883.516	55.845.470.399
TOPLAM	83.145.767.695	77.245.257.612

(*) 11.638.058.658 TL Duran Varlıklar kalemine aktarılmıştır (2024: Bulunmamaktadır).

3.4.2.12. Tedavüldeki Banknotlar

Tablo 3.4.2.12.1: Tedavüldeki Banknotlar

	2025	2024
1 Ocak bakiyesi	645.236.535.423	448.822.892.318
Tedavüle giren banknotlar	291.834.781.245	262.996.926.785
Tedavülden çekilen ve imha edilen banknotlar	-72.481.203.620	-66.583.283.680
Bakiye	864.590.113.048	645.236.535.423

Tedavüldeki banknotlar 31 Aralık 2025 itibarıyla 864.590.113.048 TL bakiye göstermektedir.

3.4.2.13. Mevduat

Tablo 3.4.2.13.1: Mevduat

	2025	2024
Kamu sektörü mevduatı	1.372.618.949.063	1.001.301.087.684
Hazine, genel ve özel bütçeli idareler	1.372.377.347.799	1.001.094.616.970
Nakit	1.103.565.940.823	820.508.651.085
Altın	268.811.406.976	180.585.965.885
Diğer	241.601.264	206.470.714
Bankacılık sektörü mevduatı	7.636.827.083.560	5.933.326.917.001
Yurt içi bankalar	3.213.246.940.930	2.859.031.135.105
Bankalar Mevduatı	533.814.620.140	337.420.000.379
Nakit	173.478.973.031	167.799.441.799
Teminat	69.498.340.800	40.378.645.300
Nakit	69.498.340.800	40.378.645.300
Altın	-	-
Altın	290.837.306.309	129.241.913.280
Zorunlu karşılık serbest	2.679.432.320.790	2.521.611.134.726
Yurt dışı bankalar	728.633.945.610	774.655.377.027
Zorunlu karşılıklar bloke hesabı	3.694.946.197.020	2.299.640.404.869
Nakit	2.798.495.224.730	1.935.844.911.487
Altın	896.450.972.290	363.795.493.382
Diğer mevduat	15.171.041.308	14.319.759.245
İşçi dövizleri	4.922.310.894	4.274.265.165
Uluslararası kuruluşlar	722.026.086	610.467.885
IMF	613.454.966	502.254.882
Diğer	108.571.120	108.213.003
Fonlar	473.801.201	784.528.975
Diğer	9.052.903.127	8.650.497.220
Finansman şirketleri	9.043.514.262	8.645.468.132
Elçilikler mevduatı	34.279	28.484
Diğer	9.354.586	5.000.604
TOPLAM	9.024.617.073.931	6.948.947.763.930

3.4.2.14. Vergi Yükümlülüğü

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi tutarı, ticari kazançta vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiye tabi olmayan gelirler ve indirimler düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

Tablo 3.4.2.14.1: Ödenecek Vergiler

	2025	2024
Kurumlar vergisi	-	-
Diğer vergiler	6.207.470.327	3.016.599.941
Mükellefiyetten doğan vergiler	888.589.875	541.951.004
Sorumlu sıfatıyla ödenecek vergiler	5.318.880.452	2.474.648.937
TOPLAM	6.207.470.327	3.016.599.941

2025 yılında uygulanan kurumlar vergisi oranı yüzde 30'dur (2024: yüzde 30). Türkiye'de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2025 yılında uygulanan geçici vergi oranı yüzde 30'dur (2024: yüzde 30).

TTK ile vergi mevzuatının farklı hükümler içerdiği konularda oluşan geçici farklar için yüzde 30 üzerinden ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğü hesaplanmaktadır. (2024: yüzde 30).

31 Aralık 2025 itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve hesaplanan ertelenmiş vergi varlığı/yükümlülüğünün detayı aşağıdadır.

Tablo 3.4.2.14.2: Geçici Farklar ve Ertelenmiş Vergi Varlığı / Yükümlülüğü

	2025		2024	
	Toplam Geçici Farklar	Ertelenmiş Vergi Varlığı/ Yükümlülüğü	Toplam Geçici Farklar	Ertelenmiş Vergi Varlığı/ Yükümlülüğü
Toplam varlıklar	17.950.718.226	5.385.215.468	12.432.803.182	3.729.840.954
Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı yükümlülüğü	1.930.022.394	579.006.718	1.432.377.491	429.713.247
Duran varlıklar amortisman düzeltmesi	16.020.695.833	4.806.208.750	11.000.425.691	3.300.127.707
Toplam yükümlülükler	-17.811.286.094	-2.671.692.914	-11.739.093.737	-1.760.864.060
BİS iştirakinin GUD düzeltmesi	-17.811.286.094	-2.671.692.914	-11.739.093.737	-1.760.864.060
Net Varlık/Yükümlülük	139.432.132	2.713.522.554	693.709.445	1.968.976.894

Tablo 3.4.2.14.3: Ertelenmiş Vergi Varlığı / Yükümlülüğü Hareketi

	2025	2024
1 Ocak bakiyesi	1.968.976.894	2.002.652.646
Gelir tablosu ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi (net)	1.655.448.532	1.036.140.912
Diğer pasif hesaplar ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi	-910.902.872	-1.069.816.664
Bakiye	2.713.522.554	1.968.976.894

3.4.2.15. Karşılıklar

Tablo 3.4.2.15.1: Karşılıklar

	2025	2024
Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı karşılıkları	2.191.875.606	1.630.639.397
Kıymet yollaması dahili sigorta karşılığı	243.056.337	243.056.337
TOPLAM	2.434.931.943	1.873.695.734

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 59. maddesi kapsamında ayrılan kıymet yollaması dahili sigorta karşılığının 31 Aralık 2025 itibarıyla bakiyesi 243.056.337 TL'dir.

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile 1475 sayılı İş Kanunu hükümleri uyarınca, işverenler çalışanlardan emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde emekli olanlara ya da iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal emekli ikramiyesi veya kıdem tazminatlarını ödemekle yükümlüdür.

Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı karşılığı, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir.

Her hizmet yılına ait azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olması temel varsayım olarak hesaplamalarda dikkate alınmaktadır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2025 itibarıyla, finansal tablolarda karşılıklar, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak geleceğe ilişkin muhtemel yükümlülüğün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize edilmekte olup, TCMB çalışanlarının kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Temmuz 2025 tarihinden itibaren geçerli olan 53.920 TL (31 Aralık 2024: 41.828 TL) tavan tutarı dikkate alınmıştır.

Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı yükümlülüğünün dönem içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

Tablo 3.4.2.15.2: Emekli İkramesi ve Kıdem Tazminatı Yükümlülüğü Hareketi

	2025	2024
1 Ocak bakiyesi	1.630.639.397	885.429.648
Ayrılan karşılık	620.391.733	780.050.764
Ödenen emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı	-59.155.524	-34.841.015
Bakiye	2.191.875.606	1.630.639.397

3.4.2.16. Sermaye ve İhtiyat Akçesi

25.000 TL olan TCMB'nin sermayesi, her biri 10 kuruşluk 250.000 adet hisseye ayrılmış olup, hisse senetleri nama yazılıdır.

Tablo 3.4.2.16.1: Sermaye ve İhtiyat Akçesi

	2025	2024
Ödenmiş sermaye	25.000	25.000
Sermaye enflasyon düzeltme farkı	46.208.524	46.208.524
İhtiyat akçesi	334.168.579	334.168.579
İhtiyat akçesi	-	-
Hususi ihtiyat akçesi	334.168.579	334.168.579
TOPLAM	380.402.103	380.402.103

31 Aralık 2025 ve 31 Aralık 2024 itibarıyla TCMB hissedar bilgilerinin dökümü aşağıdaki gibidir:

Tablo 3.4.2.16.2: Hissedar Bilgileri

	2025		2024	
	Pay (TL)	Pay (%)	Pay (TL)	Pay (%)
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı	13.780	55,12	13.780	55,12
T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	4.806	19,22	4.806	19,22
Mervak İç ve Dış Ticaret A.Ş.	1.280	5,12	1.280	5,12
T. Garanti Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	621	2,48	621	2,48
T. İş Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	582	2,33	582	2,33
T. Halk Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	277	1,11	277	1,11
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	139	0,56	139	0,56
Akbank T.A.Ş. Genel Müdürlüğü	8	0,03	8	0,03
ING Bank A.Ş.	5	0,02	5	0,02
Türk Ekonomi Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	2	0,01	2	0,01
Diğer	3.500	13,99	3.500	13,99
Ödenmiş Sermaye	25.000	100,00	25.000	100,00

3.4.2.17. Değerleme Hesabı

Tablo 3.4.2.17.1: Değerleme

	2025	2024
Değerleme hesabı (Aktif)	-	491.148.756.096
Değerleme hesabı (Pasif)	1.031.855.948.724	-

Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin ve uluslararası piyasalarda altın fiyatlarının değişmesi nedeniyle TCMB'nin aktifindeki ve pasifindeki dövizlerin, efektiflerin ve yabancı para cinsinden diğer varlık ve yükümlülükler ile altınların değerlemesi sonucu oluşan aleyhte ve lehte değerlendirme farklarının takip edildiği bu kalemde, 31 Aralık 2025 itibarıyla lehte kur farkı olan 1.031.855.948.724 TL'lik tutar yer almaktadır.

3.4.2.18. Diğer Pasifler

Tablo 3.4.2.18.1: Diğer Pasifler

	2025	2024
Akreditifler	5.342.165.051	4.401.054.625
Gider tahakkukları	1.652.788.857	1.505.357.830
Diğer	36.187.092.283	26.421.045.908
Muhasebe politika değişikliklerinden oluşan fark	15.142.943.516	9.981.160.573
Vergi daireleri, icra memurlukları ve mahkeme kararları uyarınca tutulan bloke paralar	42.031.261	32.348.578
Gelecek yıl valörü ile yurt dışı bankalar hesaplarına gönderilecek paralar	6.638.093.277	3.021.948.492
Diğer	14.364.024.228	13.385.588.265
TOPLAM	43.182.046.191	32.327.458.363

3.4.2.19 Nazım Hesaplar

31 Aralık 2025 itibarıyla, Türk lirası, yabancı para ve adet olarak takip edilen nazım hesaplar toplamı 16.335.437.252.449'dur (31 Aralık 2024: 11.832.795.765.410).

3.4.2.20. Kâr/Zarar Hesapları

Tablo 3.4.2.20.1: Kâr / Zarar Tablosu

	2025	2024
NET FAİZ GELİR/GİDERİ	-898.488.575.631	-261.022.874.810
Faiz Geliri	455.087.761.770	493.452.113.266
TL ve YP menkul kıymetler	92.299.147.133	48.877.097.047
Geri satım vaadiyle alım işlemleri	146.378.222.377	26.668.821.330
Bankalararası para piyasası işlemleri	5.659.666.725	2.777.594.367
Krediler	162.981.420.312	127.641.345.075
Bankalar	47.769.305.223	287.487.255.447
Faiz Gideri	-1.353.576.337.401	-754.474.988.076
İşçi dövizleri	-	-229
Geri alım vaadiyle satım işlemleri	-534.642.073	-1.087.760.896
Bankalararası para piyasası işlemleri	-260.682.778.407	-110.357.455.831
Likidite senetleri	-10.542.958.171	-
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı hesapları	-238.382.432.921	-212.975.149.822
IMF genel kaynak kullanım hesabı	-8.941.950.966	-9.410.078.536
TL zorunlu karşılıklar	-748.227.953.642	-356.625.520.499
Bankalar	-86.263.621.222	-64.019.022.263
NET KOMİSYON VE HİZMET GELİRİ/GİDERİ	11.935.726.933	26.233.519.742
Komisyon ve Hizmet Geliri	12.632.618.107	26.654.375.896
EFT işlemleri komisyon ve mesaj ücretleri	5.117.930.826	3.663.489.092
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan alınan komisyonlar	4.550.108.547	3.380.453.481
Bankalardan alınan komisyon ve muhafaza ücretleri	2.266.683.476	19.121.391.990
Havale ücretleri	49.170.557	33.124.453
Bankalardan NYS Kapsamında Tahsil Edilen Ücretler	376.624.923	295.829.089
Diğer	272.099.778	160.087.791
Komisyon ve Hizmet Gideri	-696.891.174	-420.856.154
Bankalara ödenen komisyon ve muhafaza ücretleri	-688.052.883	-413.930.902
Diğer	-8.838.291	-6.925.253
NET FAİZ DIŞI GELİR/GİDER	-179.977.921.601	-466.600.900.776
Faiz Dışı Gelir	137.240.085.768	68.990.987.921
Yabancı para ve altın alım satım kârı	104.594.417.873	54.309.555.147
Menkul kıymetler alım satım ve değer artışı	27.919.842.128	4.383.767.658
İştirak geliri	233.420.925	167.305.144
Diğer	4.492.404.841	10.130.359.972
Faiz Dışı Gider	-317.218.007.369	-535.591.888.697
Yabancı para ve altın alım satım zararı	-114.807.960.731	-266.047.273.450
Menkul kıymetler alım satım zararı ve değer azalışı	-	-3.150.606.576
Takipteki alacak karşılık gideri	-12.620.077.488	-9.531.561.777
Ücretler ve maaşlar	-14.301.151.437	-9.468.291.655
Sosyal güvenlik gideri	-1.635.101.455	-1.463.551.112
Genel faaliyet gideri	-2.181.751.272	-1.494.718.725
Banknot kağıdı ve mürekkep gideri	-4.674.875.428	-2.639.437.623
Amortismanlar	-389.745.603	-375.577.164
Diğer (*)	-166.607.343.954	-241.420.870.615
VERGİ ÖNCESİ KÂR/ZARAR	-1.066.530.770.299	-701.390.255.844
ERTELENMİŞ VERGİ GELİRİ/GİDERİ	1.655.448.532	1.036.140.912
RAPORLANAN DÖNEM ZARARI	-1.064.875.321.767	-700.354.114.932

(*) 14 Temmuz 2023 tarihli ve 7456 sayılı Kanun'un geçici 2. maddesi ile Bankamıza devredilen TL dönüşümlü kur korumalı mevduat işlemleri 31 Aralık 2024 tarihinde sonlandırılmıştır. Döviz dönüşümlü kur korumalı mevduat ve diğer döviz kazandırıcı işlemler (YUVAM, fiziki altın, vs.) gideri toplamı 166.475.523.380 TL'dir (2024: 240.166.792.451 TL).

3.4.2.21. Kâr Dağıtımı

6102 sayılı TTK'nın 64. maddesinin 5. fıkrasında, bu Kanuna tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı VUK'un defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanununun 175. ve mükerrer 257. maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda oldukları belirtilmiştir. Anılan fıkrada ayrıca, 6102 sayılı TTK'nın defter tutma, envanter, mali tabloların düzenlenmesi, aktifleştirme, karşılıklar, hesaplar, değerlendirme, saklama ve ibraz hükümlerinin; 213 sayılı Kanun ile diğer vergi kanunlarının aynı hususları düzenleyen hükümlerinin uygulanmasına, vergi kanunlarına uygun olarak vergi matrahının tespit edilmesine ve buna yönelik mali tabloların hazırlanmasına engel teşkil etmeyeceği hükme bağlanmıştır.

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 60. maddesi, 6102 sayılı TTK'nın 64. maddesi hükümleri dikkate alınarak, TCMB'nin 213 sayılı VUK hükümlerine uygun olarak tutulmakta olan defter kayıtlarında yer alan 1.067.698.307.260 TL'lik 2025 yılı dönem zararı aşağıda sunulmuştur.

Tablo 3.4.2.21.1: Kâr Dağıtımı (1211 sayılı Kanun Md. 60)

	2025	2024
Raporlanan dönem zararı (6102 sayılı TTK)	-1.064.875.321.767	-700.354.114.932
Raporlama düzeltme farkları	-2.822.985.493	4.675.387.312
Dönem zararı (213 sayılı VUK)	-1.067.698.307.260	-695.678.727.620
Vergi karşılıkları (-)	-	-
Kurumlar vergisi	-	-
Vergi karşılığı sonrası kâr	-	-
Diğer dağıtımlar (-)	-	-
1-İhtiyat akçeleri	-	-
2-Hissedarlar hissesi	-	-
İlk kâr hissesi	-	-
İkinci kâr hissesi	-	-
3-Temettü miktarı (1211 sayılı Kanun Md.60/c)	-	-
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına Aktarılacak Tutar	-	-

3.4.2.22. Geçmiş Yıllar Zararı

2024 yılı raporlanan dönem zararı 700.354.114.932 TL Geçmiş Yıllar Zararı kaleminde izlenmeye başlanmıştır. 31 Aralık 2025 itibarıyla bakiyesi 1.509.206.898.275 TL olan Geçmiş Yıllar Zararının kapanmasına kadar geçecek sürede 6102 sayılı TTK'nın 509. maddesi gereğince kâr ve ihtiyat akçesi dağıtılmayacaktır.